

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLÖM.

N:o 2.

Lund Februari

1842.

I. Original-Afhandlingar.

I. *Bidrag till några Linneanska vexters riktiga bestämmande; af E. Fries.*

(Forts. och slut fr. N:r 1.)

4. *Hieracium cymosum* L. har öck blifvit utplånad; den hörer likväl obestriddigen till *H. Nestleri*, som vi i Nov. Fl. Svec. up-tagit som *H. cymosum* α . Denna art är sällsynt både i Sverge och Norge (*H. collinum* Blytt) och var derföre af Linné okänd som inhemska. — Så väl beskrifning som synonymer antyda denna, äfven sjelfva namnet, emedan denna är mest *cymosum* bland alla närbeslägtade. Att den skulle höra till *H. echioides*, som Froelich uppgifver mig hafva sagt, strider mot mina uttryckeliga ord; beskrifningen afviker alldeles derifrån. Icke heller kan det föras till *H. fallax*, ty det har icke cyma, utan corymbus; hade Linné menat *H. fallax*, så hade det omöjligt kunnat undgå honom som inhemska, ty af alla Hieracier är det den allmännaste i hela Upsala trakten; det är tvärtom ganska säkert Linnés *H. Auricula tripedalis* Fl. Svec.

5. Den verkliga *Symphytum orientale* L., som odlades i Upsala trädgård, har sedan Willdenow derföre antog, emot Linné, en gulblommig art, blifvit alldeles bortblandad. Icke blott i den gamla Linnéanska trädgården i Upsala, utan i alla gamla trädgårdar derstädes och på många ställen utom dessa numera inhemska finnes en art, som omöjligt kunnat vara obekant för Linné, fullt passar till dess beskrifning och slutligen af Biebersteins anmärkning, att Linné ansåg *S. asperrium* för varietet af *S. orientale*, sättes utom allt tvifvel. Den är beskrifven i Nov. Mant. 2 under namn af *Symphytum patens* och lemnad i Herb. Norm. V. n. 3.

6. Linnés *Ajuga pyramidalis*, *alpina* och *genevensis*

hafva ofta blifvit förvexlade, emedan man endast kände den sistnämnda och i dess otaliga former sökte de andra båda. *A. alpina* har nu blifvit utplånad, såsom synonym med *A. genevensis*. De båda förstnämnda äro dock bestämdt skiljda från all *A. genevensis*, som är den skånska eller hos oss hittills kallade *A. alpina*! Den äkta *A. alpina* L., som sista året blifvit funnen i Göteborgska skären af Baron Düben, hvilken riktigt anmärkt att den är den Norrska *A. reptans*, står onekligen närmast *A. pyramidalis*, med hvilken den jämföres af Linné och förenas af Wahlenberg i Veg. Helv. et Fl. Carp., men till yttre utseendet liknar den mest *A. reptans*, med hvilken Hooker derföre är benägen förena den Engelska och Skottska, som säkert är identisk med vår. *Ajuga alpina* förhåller sig genom glattheten *) o. s. v. till *A. pyramidalis*, som *A. reptans* till *A. genevensis*. Afbetad eller luxurierande får den äfven långa nedliggande stolonier, som Miller riktigt anmärker. Blommorna äro ej större än på *A. pyramid.* Den tillhör urbergsformationen och fjälltrakter, *A. genevensis* öfvergångsbildningar på slättland.

7. *Heracleum Panaces*, utmärkt väl och fullständigt beskrifven i Linnés Hort. Ups., der den nu sjelfsår sig i mängd, är en vext, som är obekant för nuvarande Botanister. Den hänföres af Reichenbach till *H. elegans*, af Koch till *H. asperum*, af Decandolle till en osäker Syd-Europeisk art o. s. v., men är från alla de nämnda väl skiljd; till bladformen närmast *H. Sphondylium*, men mer än manshög; allmänna svepet mångbladigt och quarsittande; kronbladen krit-hvita, mångfaldigt större och längre radierande, treflikiga, men genom den djupt inböjda mellersta fliken få de utseende att vara tuklufna eller liknande en *Stellariæ*. Något traditionellt bevis, att den är Linnés *Heracl. Panaces* finnes väl icke, men någon mera träffande beskrifning, än den utförliga Linné lemnar, kan icke gifvas.

*) *Ajuga alpina* "leaves smooth; Flowers pale. The real *Ajuga genevensis* of Linnæus, in his herbarium is wollig". Smith in *Engl. Bot.* t. 477. Denna ej goda figur är eljest lätt förvexlad med *A. genevensis*, men alls icke exemplar!

8. *Heracleum angustifolium* L. förenas nu med *H. sibericum*, ehuru blommörne af Linné upgifvas hvita. En sådan form, fullt motsvarande Linnés beskrifning, finnes nu icke i gamla Linnéanska trädgården. Ehuru den utom färgen något afviker från den kring Upsala allmänna *H. sibericum* L., så tilltro vi oss icke ännu skilja den derifrån. Ehuru, som Koch anmärkt, alla de karakterer, som hittills upgifvits imellan *H. Sphondylium* och *H. sibericum*, uti enskilda former synas försvinna, anse vi dem säkert skiljda och tro oss hafva funnit ett godt skiljemärke uti kronbladens form (hos båda äro de mer eller mindre radierande); hos *H. Sphondylium* äro de yttre kronbladen treflikiga och blifva genom den mellersta inböjda fliken ömvändt hjertlika; hos *H. sibericum* saknas sido-flikarne och spetsen blir jemt inböjd.

9. Då *Brassica campestris* L., som nu blifvit utplånad som en form till *B. Rapa*, och *B. Napus* hos oss äro otvifvelaktigt fullkomligt vilda och inhemska, icke blott i trakter der de aldrig varit odlade, utan ock på ställen dem kultur aldrig beredt, så tillkommer oss Svenskar företrädesvis att närmare studera dem. Ännu råder mycken ovisshet i deras bestämmande; *Brassica praecox* Hort. Hafn. som häuföres till *B. Rapa*, hör efter antenika exemplar till *B. Napus*! — och efter figurerne skulle jag tro mig i *Brass. Napus* Reich. Ic. Crucif. f. 4435 snarast igenkänna vår *B. campestris*; i *B. campestris* l. c. f. 4434 vår *B. Rapa* (sådan jag här vid Upsala flerstädes funnit den i mängd bland säden förvildad, både annuel och bienn, i förra fallet vanligen tagen för *B. campestris*, i det sednare för *B. Napus*), och uti *B. praecox* l. c. f. 4436 äfvensom i *Napo-Brassica* l. c. f. 4435 y former af vår *B. Napus*. — Utan att nu våga yttra mig öfver *Brassicæ Rapæ* och *campestris* förening (jag skulle utan betänkanke antagit den, om jag icke erhållit på Öland och i år af Kandidat Afzelius från Gottland *) en tredje wild form, med bienn

*) Herr Afzelius, som med mycken skarpsynthet förenar en utomordentlig flit, tog i somras på Gottland trenne vilda *Brassicæ* arter, som der syntes fullkomligen skiljda!

smal tapplik rot, alla stjelkbladen lyrformiga, men i öfrigt öfverensstämmande med *B. Rapa* Reich. f. 4437), vill jag blott anmärka, att i så fall *Brassica campestris* ovillkorligen måste betraktas som den vilda stamformen och *B. Rapa* som en kulturform deraf, motsvarande den vilda ettåriga *Daucus carota* och den odlade bienna.

10. *Erysimum hieracifolium* L. och *Cheiranthus Erysimoides* L. äro af Koch så utredde, att derom icke är något att tillägga, utom att det för båda hos Linné gemensamma svenska vextstället icke lemna någon uplysning i denna fråga, ty der finnes blott den förstnämnda med större och mindre blommor; och ser man efter i Linnés W. Göta resa finner man ock att Linné der icke funnit mera än en art, som då togs för varietet af *E. cheiranthoides*. Först sedermera i Upsala trädgård särskiljdes nämnde arter och då påminde Linné sig icke mer med säkerhet hvilkendera han vid Bohus tagit (ingendera finnes derifrån i dess herbar.) och uptog väl derföre båda i förmodan, att den storblommigare formen af *E. hieracifolium* var dess *Cheiranthus Erysimoides*. Den äkta *Cheiranthus alpinus* L. är likaledes af Koch bestämd; vi anse derföre oss böra tillägga, att den ur Smiths och Wahlenbergs Floræ Lapponicæ hos Decandolle och i nyare allmänna verk för *Cheiranthus alpinus* uptagna art obestidligen är en *Erysimum*, som visserl. har spensligare vext, grönare färg, smärre blommor än den sydligare *E. hieracifolium*, men huruvida den utgör någon verklig art, är svårt med visshet afgöra. Den är likväl högst utmärkt genom sina nästan horisontelt utstående skidor, en i detta slägte viktig karakter. Båda lemnas i Herb. Norm. VIII.

11. *Sisymbrium arenosum* Linn. Svec. hörer hvarken till *Arabis petraea*, som Smith och Decandolle upgifva, eller till *Sisymbrium Thalianum*, som Svenske Botanisterne antagit, utan är verkligen en nordlig form af *A. arenosa*! Se Herb. Norm. VIII. n. 13, hvilka exemplar enligt Mag. Nylander fullkomligt öfverensstämma med finska.

12. På mossslupna stenar under de granar, som omgifva Linnes fordna Museum vid Hammarby, vexer *Sempervivum so-*

boliferum Sims i mängd, otvifvelaktigt planterad af Linné; det kan således icke betviflas, att Linné med *Sempervivum globiferum* förstod äfven denna, fastän han möjligen ej skiljt den från de nyares *S. globiferum*.

13. Granskar man alla källorne för Linnés *Saxifraga ascendens*, blir man fullt förvissad att den, såsom Koch antagit, är *S. controversa* Sternb. Mätte Linnés bestämning återtagas!

14. Att döma så väl af figurer f. e. Engl. Bot. 1016! som exemplar och beskrifning, är den utomlands vanliga *Medicago falcata* betydligt afvikande från den på Uplands slätter utomordentligt allmänna, som otvifvelaktigt är Linnes art. Den förra vexer vanligen mera uprätt, stjelkarne äro fyllda med en mjukare mærg, blommorne äro dubbelt större, seglet mer utdraget och aflångt med svartgröna strimmor, baljorna cirkel- eller halfcirkel-formiga; den sednares stjelkar äro solida mera trädaktiga, blommorna mindre, seglet ovalt med korta bruna strimmor, baljorne föga böjde. Den förra varierar med violetta och grönaktiga blommor, den sednare med bruna, men ingen hos oss växande *Medicago* har blommorne, såsom Wimmer, Koch m. fl. uppgifva, först gula och sedan violetta, utan först violetta och blifva sedermera gulaktige. Båda ofvannämde *Medicagines* förekomma vilda hos oss och äro gifne i Herb. Norm. VII. Den förstnämde, som jag benämnt *M. silvestris*, skulle jag med Smith mest vara böjd antaga för den vilda stammen till *M. sativa*, till hvilken den i de flesta afseenden står i samma förhållande, som den vanliga *Trifolium pratense* till den odlade Spanska klöfvern.

15. I Linn. Mant. 2. uppgifves *Rosa arvensis* Huds. såsom Svensk, men har sedermera aldrig (om icke af Osbeck i Skåne) blifvit funnen i Sverge; Linné måste således menat någon annan. Som *Rosa laxa* från äldre tider blifvit odlad i Upsala-trakten och äfven förekommer förvildad (likväl icke så att vi anse den böra betraktas såsom inhemska) och är i hast mycket lik *R. arvensis*, anse vi sannolikast, att Linné dermed menat denna. Förvildade exemplar deraf från Hammarby vid Upsala lemnas i Herb. Norm. VIII.

16. *Potentilla intermedia* Linn. beskrefs af Linné först

efter en vext, som upvext i Upsala trädgård. Den har gjort Botanisterne mycket bryderi; ty den passar icke väl till någon bekant art; man sökte den först i *P. canescens* Bess., sedermera antog Nestler den efter sveiziska vextstället för *P. Nestleri*. Vextstället hos Linné är likväl hämtadt från det oriktiga synonymet och beskrifningen passar icke dertill. Desto nogare passar den till en inhemsk vext (*P. argentea* v. *virescens* Fr. Nov.) som ännu vexer vild i Upsala trädgårdar, så att redan deraf är satt utan tvifvel att Linné haft den under ögonen. Det bestyrkes ytterligare af exemplar, insamlade i Upsala trädgård på Linnés tid. Prof. Lehmann, som granskat ett sådant, hänför den till *P. Güntheri*; med den har den ock de flesta karaktererne gemensamma; i min tanke står den likväl till *P. collina* i samma förhållande, som *P. argentea* till *P. sordida*; den har *rosula centralis* liksom *P. collina*; fruktskaften äro uprätta som hos *P. argentea*, ej nedböjde som hos *P. sordida* och *collina*. Genom sin höggröna färg och små blommor liknar den, som Linné anmärker, mest *P. norvegica*, för hvilken den ofta tages. Alla dessa arter lemnas i Herb. Norm. IV & VII.

17. Den *Potentilla*, som på Linnés tid i Upsala trädgård odlades för *P. recta*, enligt samtida exemplar, och ännu är i gamla Linneanska trädgården quarstående, är *P. obscura* Willd.

18. *Blitum Chenopodioides* L., af Linné äfven upgifven som förvildad i Sverge, förklaras nu för en osäker och obestämbar vext. Ännu finnes den likväl förvildad vid Linnés Hammarby och är *Blitum petiolare* Link! som redan Lamark antog. Före Link gick den allmänt i Bot. Trädg. äfven under namn af *B. chenopodioides*. Som art skulle vi icke vilja skilja den från *B. virgatum*, ehuru de fruktbärande fodren äro, som Linné upgifver, saftlösa. Se Herb. Norm. VIII.

19. Bland de efter Linnés herb. inkomne förvexlingar var knapt någon oriktigare och grundlösare, än den af *Atriplex patula* och *A. hastata*. Linnés egna ord äro klara, synonymerne (namnens källa) fullt riktiga, de speciela vextställen så bestämde, att något misstag icke synes kunnat vara möjligt. Lyckligtvis har man nu återtagit Linnés *A. patula*; för Linnés *A.*

hastata (Smiths *A. patula*) är detta ännu nödvändigare, helst de nyares *A. hastata* eller *A. calotheca* Rafn hos Linné klarligen är beskrifven under *A. laciniata* Fl. Svec. och höra dess vextställen obestriddligen till den samma. Som denna art är så närbeslägtad med Linnés *A. hastata*, att den efter Linneanska artbegreppet ej borde skiljas derifrån, har Linné säkerligen i sitt herbarium hänfört den som en afvikande form till *A. hastata*, sedan han lärt känna den verkliga *A. laciniata* — och detta har gifvit anledning till förvillelsen.

20. Hudsons *Atriplex marina* är en form af *A. litoralis*, men då Linné i *Mant.* 2 p. 300 uptager den som Svensk, kan han icke hafva haft den förra, som är en storvextare 1—3 fot hög vext med tunna blad, för ögonen, ty han säger "herba pusilla, vix palmaris, foliis crassiusculis" som alldeles strider emot den form af *A. litoralis*, som nu tages för *A. marina* L., men desto bättre passar den till en till *A. patula* (angustifolia Smith) räknad form, som är allmän på våra hafsstränder och Retzius antog för Linnés *A. marina*. Intet Svenskt fanerogamt släkte tarfvar så väl en omsorgsfull monograf som släktet *Atriplex*; — en mängd obestämda former förekomma på Vestra kusterne. Vid Warberg togo vi 1838, utom *Atr. crassifolia* C. A. Meyer, äfven *Atriplex microsperma* Waldst. & Kitaib. † och *A. longipes* Dreyerl, men tilltro oss intet bestämma om deras åtskillnad.

21. *Rumex divaricatus* L. antages nu mera allmänt hafva varit en form af *R. pulcher*, ehuru beskrifningen icke passar väl till densamma och Linné ej jemför den dermed, utan med *R. acutus* (cristatus Wallr.) och *obtusifolius*. Grunden för detta antagande är Linnés synonym, men denna förfaller alldeles, om man iakttager, att Linné sjelf uteslutit detta i *Mant.* 2 och öfverfört det till *R. pulcher*, hvilket redan vittnar att denna icke kan vara afsedd, Som Linné beskref sin *R. obtusifolius* från Åkerö och der endast förekommer *R. silvestris* Wallr., som således otvifvelaktigt är Linnés *R. obtusifolius*, blir Linnés *R. divaricatus* Wallroths *R. obtusifolius*! Man jemføre bådas beskrifningar för att öfvertyga sig huru väl Linnés ord passa till Wallroths art, helst Linné sätter den närmast sin *R.*

obtusifolius. Ännu kvarstår denna *R. divaricatus* L. i den gamla Linneanska trädgården, och är säkerligen så väl skiljd som de flesta arter af *Lapatha*.

22. Att *Salix incubacea* Linn. Svec. icke är Willdenows art, är förut bevisadt, men derjemte är det mig ett nöje att nu erkänna, att Linné vid artens bestämmande verkligen haft denna under ögonen, fast han i Fl. Svec. uptagit den efter minnet af en mycket lika form af *S. plicata* som han i sin ungdom sett; liksom vid Rosæ, *Cheiranthus erysimoides* m. fl. De skäl, som tala härföre, äro: att *S. incubaceæ* vextställe i Fl. Svec. blott i allmänhet angifves; att den ingenstädes af Linné i dess resor o. s. v. specielt upgifves som Svensk; att den deremot bestämdes af Linné under dess vistande i Holland der den icke är sällsynt; att den ligger derifrån i Linnés herbarium under namn af *S. incubacea*, samt slutligen att i Linnés frutetum Svec. upgifves dess lokalitet (emot Fl. Svec.) alldeles omisskänneligt, neml. sandiga hafsstränder. Vi tveka derföre icke längre benämna den *S. incubacea* L. (non Fl. Svec., quæ *S. plicatæ* var.)

23. Linné beskref först sin *Orchis latifolia*, som efter alla dess beskrifningar (när *O. sambucina* uteslutas) tydligen är *O. majalis* Reich., efter utländska exemplar i Act. Upsal. 1749, men allt hvad Linné i Öland. Res. p. 48, i Fl. Svec. ed. 1 derföre tog i Sverge tillhör *O. sambucina*, liksom *Orch. latifolia* Spec. Pl. ed. 1 pro parte. Också ofverensstämma dessa arter i flera karakterer. Först i Fl. Svec. ed 2 åtskiljas dessa båda (jemte *O. incarnata*, hvarom nedanfö). Anmärkningsvärdt är, att Linné då öfverför det enda för *O. latifolia* i Fl. Svec. upgifna vextstället till *O. sambucina*, utan att tillägga något annat för *Orchis latifolia*. Deras geografiska utbredning var således för Linné oviss och man kunde ifrågasätta om Linné känt sin *O. latifolia* som Svensk.

24. Att Linnés *Orchis incarnata* ej tillhör *O. sambucina rubra*, som af Linné sjelf anmärkes, är nu mera allmänt medgifvet. Så länge *Orchis angustifolia* Wimm. och Reich. (båda citera Loiseleur, men efter Koch har denne Förf. aldrig beskrifvit någon art under detta namn) ansågs för identiska, anto-

go vi denna för Linnés *O. incarnata*, men då dessa befunnos vara skiljda arter upstod villrådighet, hvilkendera var Linnés art. Nu mera är detta tvifvel fullkomligt löst, sedan vi funnit källan till Linnés *Orchis incarnata* neml. *Orch. palmata palustris, non maculata* Linn. Öf. Res. p. 46, af hvilket ställe äfven synes att Linné ej ansett den för den rätta *Orchis latifolia*, ehuru Linné lemnade den som en osäker art till sides, tills den vid den revision, som med de närbeslägtade arterne företogs vid utgifvandet af Fl. Svec. ed. 2., först uptogs under namn af *O. incarnata*. Att nämnde *Orchis*, som vi tagit på samma ställe som Linné, är *O. angustifolia* Wimm. kan aldrig betviflas. Linné beskriver den mindre formen med korta blomskärm, Koch åter den större (*O. longebracteata* Schmidt) med långa blomskärm. Bladen äro ofta breda, så att man i Sverige vanligen tager den för *O. latifolia*, men den verkliga Linneanska är vida skild, närmare *O. maculata*, hvarmed den förenas af Wahlenberg. Dessa, liksom *O. Traunsteineri* Saut. hafva mörkt purpurfärgade blommor; *O. incarnata* skiljes lätt genom sina költröda! så att namnet äfven är träffande. Alla dessa lemnas i Herb. Norm. VII.

25. Som Linné först i ett bihang till Mant. 2 p. 562 beskriver sin *Allium sibericum* har man öfversett att den var en Linneansk art och tillagt Willdenow dess bestämning. Den finnes från äldre tider i Upsala Trädgård i stor mängd, och håller sig så bestämdt skild från den vanliga Gräslöken, att de med Linné måste antagas för verkliga arter. Dock måste den på våra hafstränder vexande Gräslöken dermed förenas. Se Herb. Norm. VII.

26. Linné har så tydligt och träffande beskriver sin, kring Upsala och i Sverige ytterst allmänna, *Carex caespitosa*, att man måste förundra sig, att den råkat i förgätenhet och af utländska författare sökes i en vida skild art. Endast Gay har insett att den omöjligen kan vara Linnés, men söker den orätt i *C. stricta*! Den skarpsynte Dreyer har först riktigt åtskiljt den under namn af *C. pacifica*. Den är icke blott mera tufvigt vexande än någon annan art, utan bildar uphöjda tufvor på alla sidlända ängar, på långt håll känneliga af sin gulgröna färg. De

bladlösa stråen och under dubbelränlade bladen äro mycket långa och slankiga. Axen sitta alltid tätt tillhopa i toppen, oskafade. Fjällen hafva ingen grön ryggnerv, men den väsendtliga skillnaden ligger i frukten. Den blommar i början af Maji. Denna kan hvarken jemföras med *C. acuta* eller *C. rigida*.

27. *Carex nigra vulgaris* Linn. Fl. Lapp. eller *C. acuta* β . Linn. Svec.! (Jemför *Liljebl. Svec. Fl. ed. 2*) är deremot den art, som, emot Linnés uttryckeliga ord och bestämning, nu allmänt tages för Linnés *C. caespitosa*, ehuru den icke ens vexer i tufvor. Som den är den allmännaste af alla starrarter hafva vi en längre tid under våra exkursioner utdelat den under namn af *Carex vulgaris*, efter Linnés synonym. Den är svår att skilja från *C. acuta* och *C. rigida* (*C. saxatilis vulgo* men icke Linnés, som säkerligen både efter Linnés och sin upfinnares *Solanders Herbarium* hörer till *C. pulla*), men från *C. caespitosa* L. är den himmelsvidt skild; icke tufvig, glaucescens, strån bladiga, blad platta eller under konvexa, hanaxen ofta 2, honaxens fjäll trubbad kortare än frukten, med grön ryggnerv. Då den en månad sednare blommar på samma tufvor som *C. caespitosa* är denna alltid i frukt. Både dessa jemte alla förvandta lemnas i *Herb. Norm. VIII*.

28. *Festuca duriuscula* L. har man säkerligen förväxlat med större former af *F. ovina*, eljest inser jag icke huru det varit möjligt utplåna den som art. För den äkta Linneanska anse vi den i *Engl. Bot. t. 730!* afbildade (*F. stricta Host!* *F. glauca Whlbb. Fl. Ups.*, non Fries; se *Bot. Not. 1840. n. 3*) och denna hafva vi ånyo granskat vexande på alldeles samma lokal med *Festuca ovina*, utan att finna spår till öfvergång eller inse möjligheten af deras förening.

29. Men äfven *Festuca dumetorum* L., som nu alldeles försvunnit, nödgas vi nu skilja, ehuru ogera, från föregående, hvarmed den blifvit förr af os; förenad som varietetet (*Herb. Norm. V. n. 95, 96*). Den varierar i oändlighet, som alla *Festucæ*, från spans till flera fots höjd allt efter olika vextställe, på hafsstränder blir den glauca; i lundar får den hängande vipa, flera fots långa rotskottsblad, som äro trådlika, men solida

(icke inrullade som hos *F. rubra*, hvilken den onekligen står närmast, ehuru roten är tufvig). Enligt vår tanka sammanflyter den med *F. heterophylla*, en skogs- och bergs-form deraf.

30. *Bromus hordeaceus* L., hvilken upptäcktes och beskrefs här vid Upsala af Linné, kan omöjligen hänföras till *B. racemosus*, som af utländske Förf. sker; ty dels passar icke beskrifningen, dels finnes *B. racemosus* Engl. Bot. t. 1079 icke vid Upsala! Den är tvärtom närmast beslägtad med *B. mollis*, dock icke dess var. *lejestachys*, som under helt olika förhållanden äfven finnes här vid Upsala och blommar hela sommaren. Den äkta *B. hordeaceus* Linné! är en bienn art, som blommar tidigt och sedan snart försvinner, med tufvig vext, nedliggande eller kretsformigt utbredda strån, äfven under blomningen hopdragen axlik vippa, glänsande mera aflånga småax o. s. v. (se *Herb. Norm. VII*). — Till dess historia hörer vidare, att sedan den afblomstrat, förekommer på samma ställe *B. pratensis* var. eller *Bromus simplex* Gaud. både med glatta och ludna småax, och är ganska säkert att de frön, som Linné för *Br. hordeaceus* utsådde och sedan förmådde honom förena *B. hordeaceus* med *B. secalinus*, varit tagne af nämnde utmärkta var. af *B. pratensis* = *B. commutatus* Schrad. Äfven så har Prof. Wahlenberg, som väl beskriver *B. hordeaceus*, i *Fl. Svec.* dermed förenat *B. simplex* Gaud., som är *Bromus pratensis* Engl. Bot. t. 920!

2. *Et Par Bemærkninger ved Synonymien i min Revisio critica Caricum borealium*; af Mag. S. Drejer.

En rig Sending af nordiske *Carices* fra min Ven Dr. Hartman i Geste, har sat mig istand til at sammenligne og undersøge Originalexemplarerne till ikke alene alle Arter men og alla Former som ere beskrevne i tredie Udgave af hans Handbok i Skandinaviens Flora. Denne Hr Hartmans Velvillie opfodrer mig saa meget mere til Erkjendtlighed, som jeg, derved tillige har faaet Leilighed til at gjøre nogle Berigtigelser til Synonymien ved ovennævnte lille Arbeid. Nogle af disse, som angaae skandinaviske Arter, skal jeg nu fremsætte.

1. *Carex nardina* Fries. Hvorvel jeg nærede nogen Tvivl

om Rigtigheden af at henføre *C. nardina* Fr. nov. fl. sv. mant. 2. p. 55 til den grønlandske Plante, da den meget tydeligø Ruhed paa Bladene og paa Perigyniets Rande ikke omtales af den skarpsynede Botaniker, saa tog jeg dog ikke i Betænkning at gjøre det, da den øvrige Beskrivelse og det meget characteristiske Navn stemmede aldeles overeens med min Plante. Da jeg nu har sammenlignet et Original-Exemplar, samlet af Ångström, med den grønlandske, kan jeg bekræfte Rigtigheden af dette Synonym. Det laplandske Exemplar svarer aldeles til smaae grønlandske Exemplarer med stærkt krummede Blade og faablomstrede Ax; den af mig omtalte Ruhed findes paa Blade og Perigynium og dettes Næb er ikke virkelig tvetandet, men som hos den grønlandske *hyalino-bilobum*. — Identiteten er saaledes beviist; angaaende den øvrige Synonymie og den der stedfindende Divergents imellem Professor Fries's og min Angivelse, skal jeg endnu tilføje et Par Bemærkninger. — Forskjellen er den, at Prof. Fries henfører med Bestemthed Fl. Dan. t. 1529 og *Cobresia nardina* Hornem. nomencl. fl. Dan. p. 74 til *Carex nardina*, medens jeg med ligesaastor Bestemthed henfører disse Synonymer til *C. gynocrates* Wormskj.

Hele Sagen gaaer ud fra og ender sig med Fortolkningen af Figuren i *Flora Danica* tab. 1529, og Spørgsmaalet er, om denne forestiller *C. gynocrates* eller *C. nardina*. Svaret, tænker jeg, kan ikke være vanskeligt; den er en meget god Figur af *C. gynocrates* i blomstrand Tilstand, men har lidet eller intet tilfælles med *C. nardina*: jeg troer at der kun behöves et Blik paa den for at overbevise sig herom; nöiagtige Figurer af *C. nardina*, som blive införte i 40:de Hefte af *Flora Danica*, der vil udkomme i Löbet af dette Aar, ville, som jeg haaber, hæve enhver Tvivl derom. Desuden findes Original-exemplarerne til Fl. D. t. 1529 endnu i Hornemanns Herbarium under Navn af *Car. gynocrates* Wormskj. og *Cobresia scirpina*. — Det er dernæst klart, at Hornemann i nomencl. fl. Dan. p. 74 har forandret Navnet *Cobres. scirpina* fl. D. t. 1529 til *Cobres. nardina*, at altsaa dette nyere Navn ene og alene refererer sig til denne Tavle. Er da, som jeg oven-

for har viist, Tab. 1529 = *Carex gynocrates*, og *Cobresia nardina* Horn. = tab. 1529, saa kan der ei længere være nogen Tvivl tilbage om, at jeg med fuld Ret har citeret *Cobr. nardina* Horn. til *Carex gynocrates* Wormskj; efter den simple Formel:

$$A = B$$

$$B = C$$

$$\hline A = C$$

Saaledes er Sagens Udseende i Literaturen; men *det er alene Literaturen, som kan bestemme Synonymiens Udseende*. För Prof. Fries har Sagen maattet fremstille sig anderledes. Wormskjold samlede nemlig baade *C. gynocrates* og *C. nardina* i Grönland.

Uagtet Hornemann selv havde ladet den første tegne som *Cobres. scirpina*, saa glemte han siden dens Udseende og udgav *C. nardina* for Originalen til Fl. D. 1529, navnlig meddeelte han den til Fries under dette Navn. Fries erkjendte denne Plante naturligviis for en *Carex*, og föreslog in litt. Navnet *Carex nardina*, som er 'ligesaa passende for denne, som upassende for *C. gynocrates*' og for Fl. Dan. t. 1529. Artsnavnet antog Hornemann, men vedblev med Urette at holde den for en *Cobresia*, og at henføre den til tab. 1529. Hvorlidet han har kjendt den, sees desuden deraf, at uagtet han i 1827 (nomencl. Fl. Dan.) havde anført den som en ny Art, saa har han dog i 1836 (anden deel af Plantelæren) ikke omtalt den, og ladet Fl. D. 1529 staae som Synonym hos *Cobresia scirpina*. — Det er saaledes vist nok, at Navnet *nardina* fra Begyndelsen af er bestemt for den rette *C. nardina*, og at Hornemann ved sin *Cobres. nardina* har tænkt paa *Car. nardina* *); men det er ikke mindre vist, at han i Virkeligheden har henført den til T. 1529, som er *C. gynocrates*; og den rette *C. nardina* er i Virkeligheden ikke bekjendtgjort för i 1839 af Prof. Fries. — Jeg skulde

*) En vis teologisk Professor spurgte ved den teologiske Embedsexamen Candidaten, hvem der levede paa Gregor den Stores Tid. Da der som bekjendt levede flere paa samme Tid, nævnedes Candidaten forskjellige, men Examinator refutede ham med de Ord: *Nei, det var ikke ham, jeg tænkte paa.*

saaledes troe, at al Strid om Synonymien efter dette maa bortfalde, saafremt man forresten er enig med mig i, at alene trykte eller paa anden Maade publicerede, altsaa literære Aktstykker bør bestemme Synonymiens Skikkelse.

2. *Carex holostoma* mih. Som Synonym til denne Art har jeg med Tvivl henført *C. atrata* β . *rectiuscula* Hartm., som efter Beskrivelsen syntes at have Lighed hermed. To Exemplarer, som Dr. Hartman har sendt mig til Undersøgelse, have overbeviist mig min Feiltagelse; denne Form hører aabenbart til *C. atrata*. Axene ere tynde, næsten cylindriske, det nederste kort stilket, det øverste længere og robustere. Hele Planten er spædere. Men dens eiendommelige Udseende og de oprette Ax har en anden Grund, nemlig det langt overveiende Antal af Hanblomster. Hos det ene Exemplar ere nemlig alle Axene masculine, og blot de to Sideax have i Spidsen hvert en eneste Hunblomst. — Hos det andet Exemplar har Endeaxet i Spidsen 3—4 Hunblomster, forresten Hanblomster; det ene Sideax har i Spidsen 3 Hunblomster, det andet i Spidsen 1 og ned imod Basis 4 Hunblomster. — Men ligesaa lidt som denne Form altsaa kan høre til *C. holostoma*, ligesaa lidt kan jeg være enig med Dr. Hartman i, at den gjør Overgang fra *C. atrata* til *C. Vahlii*. Den hører saa aldeles til *C. atrata*, at jeg ikke engang vilde anføre den som Form eller Varietet; den bestaaer nemlig af smaae, defecte og depaupererede Exemplarer af denne Art.

3. *Carex filipendula* mh. I "Forhandlinger ved de skandinaviske Naturforskeres andet Møde" p. 320 har Hr. Liebman meddeelt nogle Oplysninger om denne Art, under Navn af *C. Steenstrupiana*. Naar det deri hedder, at der ingen Tvivl kan være om, at *Car. Romanzowiana* Cham. er identisk med *C. Lyngbyei*, saa er dette aldeles urigtigt; thi den afviger fra *Car. Lyngbyei* paa samme Maade som *C. filipendula*, fra hvilken sidste den kun er lidet forskjellig. — Exemplaret i Vahls Herbarium ligger ikke under Navn af *C. ferruginea* men af *C. frigida*, og dets Tilstedeværelse beviser forresten, at denne Art ingenlunde har været "fuldkommen overseet" i Island, men kun at den af de ældre Botanikerne er blefven henført til den

af de da bekjendte Arter, hvormed den havde størst Lighed. Samlerne have altsaa ikke overseet den; det er kun de nyeste Florister, som have overseet den i vore Herbarier (den findes saaledes i Hornemanns fra Island som *fuliginosa* og fra Grönland som *maritima*).

Jeg maa her endnu tilføie, at Exemplarer af denne Art ligge i Schumachers Herbarium med angivelse af Norge som Fædreland. Da jeg aldrig har seet andre Exemplarer derfra og da den ligesaa lidt angives af Norske Botanikere, var det vel muligt, at denne Angivelse kunde beroe paa en Forvexling. Imidlertid har jeg troet at burde anføre dette, for at henlede de norske Botanikers Opmærksomhed paa dette Punkt.

3. *Carex hymenocarpa* mh. Det er en Feiltagelse naar jeg anfører *C. ampullacea* β . *borealis* Hartman som Synonym til *C. hymenocarpa*. Et Exemplar, som Dr. Hartman har meddeelt mig, hører tydeligt til *C. ampullacea*, fra hvilken den afviger med kortere og siddende Hunax. — Men jeg kan ei heller her være enig med Dr. Hartman i at antage, at denne Form forener *C. ampullacea* med *C. rotundata*. Ligesom Arter med siddende Ax ikke sjeldent variere med stilkede, saaledes er ogsaa ofte det modsatte Tilfældet. Slige Former fortjene i Almindelighed ikke, naar denne Egenskab ikke tillige gaaer parallel med andre Forskjelligheder, at anføres som bestemte Varieteter; navnlig gjælder dette om *C. ampull.* β . *borealis*, idet mindste om det Exemplar jeg besidder, hvilket jeg aldeles ikke kan skjelne fra *C. ampullacea* uden ved den angivne uvæsentlige Egenskab; allermindst kan jeg antage den for at gjøre Overgang fra denne til nogen anden Art.

Forresten er *C. hymenocarpa* funden i Lappland; den ligger i Schumachers Herbarium under Navn af *C. ampullacea*, sendt fra Deinboll. — *C. stenolepis* Less. af hvilken jeg paany har undersøgt et Original-Exemplar fra Blytt i Hartmans Samling, synes mig nærmest at høre til *C. hymenocarpa* som en spædere, mere fladbladet Form. Fra *C. vesicaria* er den ganske vist forskjellig.

Kjöbenhavn, Januar 1842.

II. Hvarjehanda.

1. Svensk Botanik, som år 1802 började utgifvas och hvaraf de sednare banden, hvilka utgifvits på Vetenskaps-Akademiens bekostnad under inseende af Professorerne Wahlenberg och Vahlberg, så i artistiskt som vetenskapligt hänseende på ett mycket fördelaktigt sätt utmärkte sig, har numera uphört att utgifvas. Detta var så mycket mera oväntadt, som detta arbete nu hunnit derhän, att man kunde ega hopp att inom några år se det fulländadt hvad Sverges fanerogama växter angår; och man hade allt skäl vänta, att sedan detsammans utgivande öfvertagits af Vetenskaps-Academien, denna skulle varit företrädesvis mån om dess fortsättande och fulländande; men motsatsen inträffade; och man skulle häraf kunna hämta nytt bevis för den erfarenheten, att företag af enskilda personer bättre lyckas och ihärdigare fortsättas, än sådana, som ske på det allmännas bekostnad. — Svensk Botanik var inrättad efter samma mönster, som English Botany, och hvad man i början förevidade den förra, att ofta lemna figurer, som endast voro kopior ur den sednare, kunde ej lämpas på de sednare banden. Priset var måttligt och sådant att enhvar vetenskapens vän kunde förskaffa sig arbetet, något som thyvänn icke är vanliga förhållandet med planchverk, hvilka nu för tiden utgifvas och som mera synas ämnade att pryda stora biblioteker och de rikes förmaksbord, än att intaga en plats i den vanligen mindre bemedlade vetenskapsmannens boksamling. Just denna omständighet gjorde, enligt Ref. förmenande, att Svensk Botanik skulle blifvit af vida mera gagn än månet annat till volym och format långt drygare och till pris mångdubbelt dyrare arbete; och det är härföre, som säkerligen hvarje Svensk Botanist med smärta erfarit underrättelsen om dess afbrytande, och längtar att erfara motiverna till denna åtgärd.

2. Professor Zetterstedt har anslagit 100 R:dr B:ko att såsom reseunderstöd lika fördelas mellan 2 studerande, som under loppet af innevarande års sommar skulle vilja i botaniskt och entomologiskt hänseende genomforska någon mindre undersökt trakt af Skåne. Hvad som insamlas tillfaller insamlaren, sedan det likväl först förevisats Prof. Zetterstedt. — Vi kunna ej annat än på det högsta låforda denna liberala åtgärd, och hoppas, att hågen för ett mera praktiskt studium af naturvetenskaperna deraf skall i sin mån befordras vid härvarande Universitet.

3. Prof. P. F. Vahlberg har den 28 Jan. hugnats med Nordstjerne-Orden

(Härmed följer ett Bihang.)

LUND, tryckt uti Lundbergiska Boktryckeriet, 1812.